

egy kis jóakarát a város hatósága részéről és egy kis kedv a vállalkozótól.

Mindenekelőtt el kell adni az ujszegedi villatelléket, mert anélkül Ujszeged nem fejlődhetik. A városnak megfelelő területet kell kijelölni Ujszegeden egy népliget részére, amely olyan forma lenne, mint Budapesten a városligeti vurstli. A vendéglőt csak tőkével rendelkező embernek szabad kiadni bérbe, akár bér nélkül is, de hosszabb időre és azzal a kikötéssel, hogy az illető köteles azt maga vezetni és nem mehet ki onnan a bérlet lejártá előtt. Akkor rendes vendéglője lesz Ujszegednek, de előbb nem. Ugyanigy kell csinálni a cukrászdát is. A céllövészetről itt megint ne beszéljünk. Nem kell addig vendéglőt építeni a Kállay-ligetbe, amíg az ujszegedi vendéglőben ilyenek az állapotok.

Rendet kell teremteni odaát Ujszegeden. Ha ott rendes vendéglő lesz, esetleg rendes vendéglők lesznek, akkor járni fog oda a publikum és az a sok ember, aki ma a fasorokban sétál, hasznos jelentő anyag lesz a vállalkozásnak. A torony alatt eleget spekuláltak már ebben a kérdésben, most már itt van az ideje, hogy tegyenek is valamit.

Berlini szecesszió.

(Saját levelezőnkől.) Egy Janus-fej a berlini Secession idei kiállítása; jobbról a Secession művészeinek lassan-lassan már bizonyos mértékben akadémiakussá váló munkáit mutatja, másrészt pedig a művészet párisi boszorkánykonyhájának legfrisebb bolondgombáival szolgál.

Ami a németeket, sőt magukat a bennszülött berlinieket illeti, náluk — már mint a fiatalabbaknál — feltűnő a nagy vásznak, a terjedelmes, kifejezésteljes kompozíciók felé való erős törekvés. Martin *Brandenburg*, aki a mesemotívumok és a clair-obscur felé gravitál, egy nagy Krisztus-vásznat hoz, Puvis de Chavannesra emlékeztető férfialakokkal, szép és erős fényellentétekkel. Max *Beckmann* roppant képe, az „Amazonok harca” csupa erő, élet, elevenség, mozgás. Hus és vér lüktet benne. Hans *Blauschek* egyike azoknak a német festőknek — keveseknek — akik az ipar és a technika köréből keresik tárgyikat, egy vasöntőde grandiózus képét hozza. Hatalmas tuskók, éretőmegek, erőteljes kontúrok között görnyedeznek a munkások és sziporkázik a kemencéből ömlő, fehérén izzó ére.

A nagyok, az „öregek” egy kis teremben vannak egymás között. Élők és halottak vegyesen. Max *Liebermann* három képe. Egy finoman karakterisztikus, sötét színekben tartott férfiarekép és két kisebb vászon. Lovis *Korinth* egynéhány nagy koncepcióju képpel, egy nagyon finom virágcsendélettel és egy meglehetősen édeskés szerelmes párral szerepel. A halottak mintha legyünnék az élőköt. Wilhelm *Leibl* pompás női portréja hideg megvetéssel nézhet körül szép kék szemével a kevés kivétellel epigon társaságban. A szomszédságában egy *Israels*. Ugyanebben a teremben egy *Hodler*. Egy női akt tele élettel és mozgással, de érthetetlenül megstilizálva. A Secession többi házi emberei közül a két *Hübner* képei kínálják nyugodalmas és élvezetes pihenővel a szemet. Az egyik *Hübner* ismert zsánerében pompás hamburgi kikötőképeket ad, a másik egynéhány diszkrét és intimen barátságos interieurt hoz. Walde-*mar Rössler* és Theo van *Brockhusen* tájképei, *Orlik*, *Weiss* és *Mosson* egyformán a

Secession ismertnevű emberei, mindannyian becsülettel megállják a helyüket. Max *Oppenheimer*, a kitűnő portréfestő ezuttal vad tájakra tévedt. Egy operációt ábrázoló képe a jó izlés összes barátait felháborítja.

A külföld képei most is — mint mindig — a szenzációt. Páris és a skandináv festők hozták az internacionális elemet, de két magyar nevet is látunk a vendégek között. *Bató József* kőfaragói és aratómunkásai éberén, igaz meglátások becsületes és nagy tehetséget eláruló vászonra vetítései. *Feiks Jenő* egy nagyon kedves téli képet állított ki. A skandinávok nagyon is megfigyelésre méltó dolgokat hoznak. Harald *Giessing* plainair tájképei, Knud *Kyhu* fenomenálisan megcsinált vízi csendéletei mindannyian az átlagos Secession nivót magasan felülmuló munkák.

Az egyik teremben négy *Van Gogh* kép lóg egy falon. Négy csodálatos kép; épen elég csodálatosak ahhoz, hogy rikoltozóvá tegyék azt a különbséget, ami az annyira félreértett művész és mellődöngető követői között úgy ásit, mint valami szakadék. Van egy képe, amelyik egy kirakodó hajót ábrázol. A naplemente aranszínűre festi a vizet és ebből a sárgából megdöbbenő feketeséggel rajzolódik ki a hajó alakja, a munkások szilhuettjei. Az egész kép megfogja és ott tartja az ember szemét. Egy virágcsendélete kész gyönyörűsége a recehártjának finom és élénken egymás mellé állított színeivel.

Egy másik teremben azután ott lógnak azok, akik a Van Gogh nevével ajkukon teremtenek minden Salon des Independants alkalmából valami új stílust. A kubisták, az expresszionisták, a futuristák, Picasso, Rousseau és társaik. Hát én nem tudom őket megérteni — ezt előre bocsátom — és nem vagyok hajlandó azt hinni, hogy ez a meg nem értés az én hiányos intelligenciámon mulik. A két éve halott *Henri Rousseau* képeiből minden erőszakolt gyerekesség, minden magára kényszerített primitivitás mellett is *Botticellit* és a primitív olaszokat látom elővillanni. De ez mégsem dekadencia, ez nem lehet visszafejlődés, ez valami oldalsó kinőse a festés művészetének, zsákutca, amelybe alkotójának halálával aligha fog valaki betévedni. A kubisták határozottan humorosak. Céljuk a testnek tisztán a térben való elhelyezése, amit úgy akarnak elérni, hogy a test darabjait mértani testekkel fejezik ki. Az arc egy oktaeder, az orr egy kup, a fülek téglalapok, a szemek trapezoidok a *Picasso* képein. „Pont Neuf”-je az abszolút örülség... Örülség, de van benne rendszer, mert ne feledjük el, hogy Pablo Picasso délamerikai születésű, más éghajlat, más ország, más színek gyermeke és ne feledjük el, hogy *Gauguin* is Tahitiből hozta a maga új meglátását, ami azóta egy művésznemzedék evangéliumává lett. Nekem az az impresszióm, hogy ez az egész örület csak eltorzított doktrinérizmus, melynek semmiféle komolyabb hatása nem lesz. Mulatnak rajta az emberek.

Sz. J.

Két csinosan

butorozott szobát

keres külön bejáratú két intelligens uriember. Cim a kiadóhivatalban.

NAPI HIREK

Május 1.

(Saját tudósítónktól.) A legszebb, a legnagyobb ünnep a világon. Ünnepe a természetnek és ünnepe az egész világ dolgos népének. A dermesztő telet fölvaltó, fölengeztelő tavasz csak május 1-én bontakozik egész pompájában, az életet, kedvet, vidámságot hozó aranyos napsugarak ekkor törnek elő egész ragyogásukban.

Igy ünnepel a természet s a természet ünnepét átérzi minden élő, a teremtés minden részese. Már az ó-korban is megértették a népek a természet színes ünnepi hangulatát. Már akkor is ünnepezték a május 1-jét. Az ősgermánoknál is kultusza volt e napnak. Erdőkben, ligetekben tanyáztak, ünnepezték az emberek s a bércek visszhangozták énekeiket.

Ezt az őseredet, pogány ünnepet rándiktálja a természet a tavasz szépségében és a munkások, amikor nemzetközi ünneppé proklamálták ezt a napot, csak a természet utmutatását követték. Nem is oly régen volt az a nevezetes londoni nemzetközi munkáskongresszus, amelyen ezt a világra szóló határozatot hozták és máris mélyebb gyökeret vert a népek millióinak szívében, mint bármely más vallás, vagy nemzeti ünnep.

Ezen a napon az egész művelt világon, az óceánon túl és mindenütt, ahol ipar, kereskedelem, ahol gazdasági élet és csak egy kis kultura van, ott szünetel a munka ezen a napon. Pihennek a szerszámok s a dolgos kezek milliói nem fáradnak munkában. A civilizált, művelt világ munkásai szolidárisak ezen a napon, ünnepelek az ő templomaikban, a zöld, lombos, rügyező erdőkben és ligetekben és hallgatják az ő papjaikat, aki prédikál a világ, a társadalom megváltásáról, a munkásság felszabadításáról — a természet ünnepén.

A játék.

Észrevettem, hogy alva kell látni valakit, hogy külsejéről kellő képet nyerjünk. Ugy láttam, játék közben kell látni valakit, hogy jelleméről tájékozódjunk.

Mindkét esetben nyomban eltűnik a figyelmesen vizsgált személyről mindaz, ami rajta mesterkél.

Az álom diadalmasan legyüri a gunyolódó szájszögleteket, a célzatosan fölvert arckifejezést és a csalóka kedélyességet.

Meglehetősen rövid viaskodás után legyőzi a legondosabban betanult arckifejezést. A szem behunyódik, az izmok és idegek elveszítik feszültségüket s rövidesen nem marad meg egyéb, mint egy kifejezéstelen, igazi forma.

Az igazságot látjuk.

Eh, ördögöt, ez egy kissé ijesztő. Az igazságon mindig van valami ijesztő.

A nő igazán szép legyen, hogy még álmában is szépnek lássuk.

Hasonló őszinteséggel, ugyanilyen fürge-séggel leplezi le a játék az ebben kedvét lelő kíváncsi előtt még a legfurfangosabban álcázott jellemet is.

Bakkara- vagy rulett-asztal körül, pokernál, szóval a legkülönbözőbb hazárdjátékoknál két fajta emberek vannak:

1. a játékosok;
2. a nem játékosok.

**Költözők
figyelmébe!**

Legnagyobb választék mindennemű terem- és futószőnyegek, tüll, csipke és szövet-függönyök, terítők, paplanok, vas- és réz-butorok stb. Közvetlen behozatalu eredeti

Perzsa- és Smyrna-szőnyegek

Haas Fülöp és Fiai

szőnyeg-, butorszövet- és ágynemű-gyárosoknál
Szeged, Kárász-utca 10. sz.

Hitelképeseknek részletfizetésre is.